

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 003556 11 Кжж
Бања Лука, 17.5.2011. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у Посебном вијећу за организовани и најтеже облике привредног криминала, састављеном од судија Желимира Барића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог О. В., због кривичног дјела отмице из члана 165. став 2. у вези са ставом 1. у стицају са кривичним дјелом тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. и кривичног дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама оптуженог и његовог браниоца, адвоката З. Б. из Б. Л., изјављеним против другостепене пресуде Врховног суда Републике Српске, Посебно вијеће за организовани и најтеже облике привредног криминала, број 11 0 К 003556 10 Кж од 10.02.2011. године, након одржане сједнице трећестепеног вијећа, којој су присуствовали Светлана Бијелић, специјални тужилац у Окружном тужилаштву Бања Лука, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала- Специјално Тужилаштво, оптужени и његов бранилац, донио је дана 17.5.2011. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе оптуженог О. В. и његовог браниоца, те потврђује пресуда Врховног суда Републике Српске, Посебно вијеће за организовани и најтеже облике привредног криминала, број 11 0 К 003556 11 Кж од 10.02.2011. године.

Образложење

Побијаном пресудом Врховни суда Републике Српске, Посебно вијеће за организовани и најтеже облике привредног криминала број 11 0 К 003556 11 Кж од 10.02.2011. године, потврђена је првостепена пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала број 11 0 К 003556 10 Кж од 23.7.2010. године, којом је оптужени О. В. оглашен кривим због стицаја кривичних дјела отмице из члана 165. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС),

за које дјело му је утврђена казна затвора у трајању од 5 (пет) година, тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. истог Закона, за које дјело му је утврђена казна дуготрајног затвора у трајању од 27 (двадесетседам) година и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. истог Закона, за које дјело му је утврђена казна затвора у трајању од 10 (десет) мјесеци, па је примјеном члана 42. став 2. тачка 1. КЗ РС, осуђен на јединствену казну дуготрајног затвора у трајању од 27 (двадесетседам) година.

На основу члана 44. КЗ РС, потврђеном првостепеном пресудом, оптуженом је, у изречену казну дуготрајног затвора, урачунато вријеме проведено у притвору од 14. 5. 2009. године, па надаље. На основу члана 399. став 6. КЗ РС, од оптуженог је одузета аутоматска пушка, назначене марке и серијског броја те муниција, у количини, врсти и калибра, како је наведено у изреци те пресуде. На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку-Пречишћени текст (у даљем тексту: ЗКП-Пречишћени текст), оштећени С. Х., Н. Х., Р. Х., М. Х. и З. Х., са имовинскоправним захтјевом, су упућени на парницу. На основу члана 99. став 1. ЗКП-Пречишћени текст, оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, у износу од 26.308,94 КМ (рјешење о исправци пресуде од 25.8.2010. године), те паушала у износу од 1.000,00 КМ, у року од 15 дана по правоснажности пресуде.

Против пресуде другостепеног вијећа овог суда, жалбе су, благовремено, изјавили оптужени и његов бранилац, адвокат З. Б. из Б. Л., које су дозвољене у смислу одредбе члана 332. став 1. тачка а) ЗКП-Пречишћени текст, јер је првостепена пресуда којом је изречена казна дуготрајног затвора, потврђена.

Оптужени у жалби није навео основе побијања пресуде, али се приговорима, садржаним у њеном образложењу, у суштини оспорава правилност чињеничних утврђења и закључак да је заједно са С. Б., на његовом породичном имању на П. код С., Р. С., лишио живота оштећеног Р. Х.1 на начин како је то чињенично описано у изреци првостепене пресуде. Слиједом таквих тврдњи предлаже да се другостепена пресуда, којом је потврђена пресуда првостепеног суда, укине и предмет врати на поновни поступак или да се та пресуда преиначи и да се ослободи од оптужбе.

Бранилац оптуженог је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона, због одлуке о кривичној санкцији и одлуке о трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да му се изрекне мања казна, а трошкови кривичног поступка који се односе на награду и нужне издатке браниоца оптуженог, падну на терет суда.

Жалбе оптуженог и његовог браниоца не оспоравају пресуду другостепеног суда у оном дијелу који се односи на кривично дјело недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. КЗ РС, за које је оптужени оглашен кривим.

У писменом одговору на жалбе, под бројем КТ-СТ од 21.3.2011. године Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала у Окружном тужилаштву Бања Лука-Специјално Тужилаштво Бања Лука, је ставило приједлог да се жалбе оптуженог и његовог браниоца, као неосноване, одбију и потврди другостепена пресуда.

У сједници трећестепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, оптужени и његов бранилац су изложили жалбе, остајући код разлога и приједлога из тих жалби а специјални тужилац Светлана Бијелић је изложила одговор на жалбе, остајући код предлога да се те жалбе, као неосноване, одбију и другостепена пресуда потврди.

Испитујући побијану пресуду у дијелу који се побија жалбама, у смислу одредбе члана 320. ЗКП-а у вези са чланом 332. став 2. ЗКП-Пречишћени текст, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Аргументима жалбе браниоца оптуженог о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка, садржаној у члану 311. став 1. тачка ј) ЗКП-Пречишћени текст, указује се на неразумљивљивост изреке првостепене пресуде, са тврдњом да је тако дат чињенични опис потпуно неодређен и неразумљив, јер не садржи појединачан опис радње извршења оптуженог и С. Б., као саизвршилаца.

Међутим, супротно изнесеним аргументима жалбе, ово вијеће налази да је другостепено вијеће овог суда правилно оцјенило да је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива и да није захваћена наведеном битном повредом одредаба кривичног поступка, а разлоге дате у образложењу другостепене пресуде за такве закључке, ово вијеће прихвата у цјелости као ваљано образложене.

Надаље, сви жалбени приговори оптуженог и његовог браниоца, којима се оспоравала правилност оцјене спроведених доказа и ваљаност датих разлога у првостепеној пресуди, били су предмет детаљне и свеобухватне анализе у жалбеном поступку пред другостепеним вијећем овог суда, што произилази из разлогзлога датих у образложењу другостепене пресуде за све одлучне чињенице. Тако дате разлоге трећестепено вијеће овог суда прихвата као ваљано образложене, ради чега се правилност и законитост другостепене пресуде не може оспорити приговорима изнесеним у овим жалбама оптуженог и његовог браниоца.

Дакле, и по мишљењу трћестепеног вијећа овог суда, у побијаној пресуди је извршена детаљна и систематска анализа доказа, и то управо на начин како то захтјева одредба члана 295. став 2. ЗКП-Пречишћени текст, и на основу тога донесена законита одлука.

То се пренствено односи на оцјену исказа свједока Н. и Х. Х. (сина и брата убијеног Р. Х. 1), који потврђују заједнички договор и одлазак оптуженог и оштећеног Р. из Б. у С. (по приједлогу оптуженог ради набавке камена гранита за санацију Р. куће, а које радове је требао обавити оптужени), а касније и изноуђивање новца од породице оштећеног, као откупнине за пуштање на

слободу отетог Р., те бројних објективних доказа, посебно налазе ДНК вјештачења биолошких трагова (крви) изузетих из возила оптуженог којим су заједно кренули из Б., а који су у потпуности подударни ДНК профили оштећеног, садржаја телефонских разговора и СМС порука упућених Р. породићи (држећи их у заблуди и обмањујући их да је Р. жив, тражећи на име откупнине 150.000,00 евра), а позиве и поруке су упућивали оптужени (који је и сам себи слао поруке пријетећег садржаја у циљу евентуалног алибија), његов син Ђ. В. (који је признао кривицу и правоснажно осуђен као и оптужени Ф. Б.), и коначно, да је на породичном имању С. Б. (против кога се води кривични поступак за ово дјело у Р. С.), на П. код С., у напуштеном дворишном бунару који је накнадно зазидан, пронађено тијело убијеног Р. Х.1.

Када се све ово доведе у везу са исказом свједока одбране, Ф. Б., који потврђује да је преко оптуженог упознао С. Б., и да је оптужени предложио, када су сви заједно били у његовој викендици у Ј., да отму Р. и траже новац, онда су без основа они приговори жалби оптуженог и његовог браниоца, да нема доказа који потврђују постојање предходног договора за извршење дјела, нити доказа да је оптужени заједно са С. Б. лишио живота оштећеног Р. Х., на начин и у свим оним околностима, како је то чињенично описано у изреци првостепене пресуде.

Неосновани су и они приговори, којима се оспорава правилност чињеничних утврђења, на којима посебно инсистира жалба браниоца оптуженог, са тврдњом да нема доказа да је оптужени, предходно, на неутврђен начин онеспособио оштећеног, и у таквом стању га довезао својим возилом на породично имање С. Б., јер жалба за овакве тврдње очигледно занемарује садржај и квалитет изведених доказа, и то исказе свједока који имају директна сазнања о битним чињеницама те објективне доказе, и који у међусобној повезаности потврђују један континуитет и детаљно разрађен план дјеловања у свим фазама које су се временски и просторно одвијале.

Ова жалба посебно губи из вида налаз вјештака др Љ. Б., по коме су повреде на глави оштећеног нанесене заживотно и то вишеструким ударцима тупо тврдог механичког предмета, а на његовом тијелу нису утврђене карактеристичне одбрамбене повреде, што управо потврђује правилност закључка да оштећени није био у стању пружити отпор бројним ударцима који су, према налазу вјештака слиједили и то од оних најслабијег интензитета (који су узроковали само хематоме) до оних који су због јачине удараца узроковали прелом костију лобање, а посебно чињеницу да су у возилу оптуженог, са којим су заједно кренули из Б. за С. (што одбрана неоспорава), пронађени трагови крви оштећеног (који нису у потпуности уклоњени, иако је возило накнадно опрано), и коначно, налаз истог вјештака, који са великом вјероватноћом потврђује да су повреде оштећеном нанесене док је сједио у возилу на мјесту сувозача а нападач на мјесту возача, обзиром на локацију доминирајућих повреда на глави, који дио тијела је најинтензивније прокрвљен, па су ти трагови, услед вишеструких удараца механичким оруђем, и поред настојања да се уклоне, остали и пронађени у возилу оптуженог (и на тапацирунгу сувозачевих врата).

Имајући у виду наведено, ово вијеће не прихвата као основане приговоре оптуженог и његовог браниоца, којима се побија другостепена пресуда из жалбеног основа погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Оспоравајући правилност примјене Кривичног закона жалба браниоца оптуженог тврди да се у радњама оптуженог стичу законска обиљежја кривичног дјела отмице из члана 165. став 4. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС, а не стицаја овог кривичног дјела из члана 165. став 2. у вези са ставом 1. и кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. КЗ СР, за која је оптужени оглашен кривим.

Међутим, ово вијеће налази да се правилност и ваљаност разлога за правну квалификацију дјела, који су дати у побијаној пресуди, па тиме и правилност примјене кривичног закона, не може оспорити изнесеним жалбеним приговорима, јер смрт отетог лица као квалификаторни елемент кривичног дјела отмице из члана 165. став 4. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС, може бити обухваћена само нехатом.

Дакле, тај облик виности у извршењу конкретног кривичног дјела, за који се залаже ова жалба (нехат), нема чињеничну подлогу у изведеним доказима, напротив, начин и средство повређивања, изражени интензитет вишеструких удараца механичким оруђем у главу, као витални дио тијела, који су узроковали прелом костију лобање и смрт оштећеног Р. Х.1, у потпуности потврђују правилност закључка и ваљаност разлога датих у побијаној пресуди о постојању свјесног и вољног елемента умишљајног поступању на лишење живота оштећеног. Када се све ово доведе у везу са правилно утврђеним психолошким побудама, дакле циљем прикривања дјела отмице и изнуђивања имовинске користи од породице оштећеног, онда нема сумње да се у радњама оптуженог стичу сва битна обиљежја кривичног дјела отмице из члана 165. став 2. у вези са ставом 1. у стицају са кривичним дјелом тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. КЗ РС.

Трећестепено вијеће овог суда је испитало побијану пресуду и у погледу одлуке о казни, налазећи да је и у овом дијелу та пресуда правилна и законита, и да се не може оспорити жалбеним приговорима.

У оквиру општих правила о одмјеравању казне садржаних у одредби члана 37. став 1. КЗ РС, дат правилан значај утврђеним олакшавајућим и отежавајућим околностима. Јединствена казна дуготрајног затвора у трајању од 27 (двадесетседам) година, изречена за дјела извршена у стицају, у складу са одредбом члана 42. став 2. тачка 1. КЗ РС, је и по мишљењу овог вијећа, потребна мјера казне за остварење сврхе кажњавања, прописане у одредби члана 28. КЗ РС, у ком правцу су дати образложени разлози у побијаној пресуди. Ради тога се општи циљеви сврхе кажњавања, у генералном и специјалном облику, и по мишљењу овог вијећа, не би могли остварити мањом казном, чије изрицање предлаже жалба браниоца оптуженог.

У вези са жалбеним приговорима браниоца оптуженог у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка и приједлогу да награда и нужни издаци браниоца по службеној дужности падну на терет буџетских средстава суда, ово вијеће упућује на разлоге дате у образложењу побијане пресуде (сртана 7. пасус 1.), прихватајући да је правилно примјењена одредба члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 1., 2. и 3. ЗКП-Пречишћени текст, на основу које је оптужени обавезан да накнади трошкове кривичног поступка.

Цијенећи све наведено, жалбе оптуженог и његовог браниоца нису основана, па је примјеном члана 324. став 1. ЗКП-Пречишћени текст, одлучено као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Желимир Барић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић